

ДИРЕКТИВИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ДОБРОБУТУ,
СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА СТАЛОГО
ГОСПОДАРЮВАННЯ

ЗМІСТ

3 | ПРЕАМБУЛА

3 | ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

1. Державно-правовий рамковий порядок.....	3
2. Сфера власності та зайнятості	3
3. Конкуренція як основа	3
4. Застосування принципу відповідальності	3
5. Стабільність економічних рамок умов	4
6. Надання державою публічних благ	4
7. Солідарність і соціальне забезпечення.....	4
8. Адекватність стимулів.....	4
9. Сталий розвиток	4
10. Політика відкритих ринків	4

4 | ФАКТОРИ УСПІХУ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЛАДУ, ОРІЄНТОВАНОГО НА СОЦІАЛЬНУ ТА РИНКОВУ ЕКОНОМІКУ

ДИРЕКТИВИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ДОБРОБУТУ, СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА СТАЛОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

ПРЕАМБУЛА

Взаємопроникнення економіки та політики, що стає все сильнішим, у багатьох країнах світу забезпечило більше зростання та посилену конкуренцію, покращило шанси на освіту, посилило соціальну інфраструктуру та скоротило бідність. І все ж таки мир, свобода та справедливість залишаються під загрозою. Нерівномірний розподіл благ у світі також несе відповідальність за все більше політичне та соціальне напруження. Сучасну фінансову та економічну кризу можна подолати лише шляхом упровадження міжнародних правил на фінансових ринках. Це вимагає спільного визнання необхідності сталого господарювання. Нам потрібен міжнародний консенсус, який забезпечив би добробут, соціальну справедливість і стале господарювання на основі спільних принципів і цінностей. При цьому позитивний ефект глобалізації не повинен зазнавати перешкод – навіть у період кризи – через національний або регіональний протекціонізм. Орієнтація на спільні блага, демократична легітимність і недоторканність людської гідності створюють фундамент, на якому – з урахуванням культурних ті суспільних особливостей – будується такий консенсус.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

Солідарність і субсидіарність є основними принципами. Солідарність забезпечує легітимність ринкової економіки шляхом її орієнтації на загальний добробут. Субсидіарність створює та гарантує простір для власної відповідальності та власної ініціативи.

1. Державно-правовий рамковий порядок

Дієздатна, надійна та демократично легітимна правова система є основою для ефективної та сталої економічної діяльності. Вона створює передумови для потужної економіки, для ефективного та наближеного до громадян державного управління, а також для врахування принципів доброго урядування. Регулюючі елементи та постійний контроль забезпечують дотримання правил і покарання в разі їх порушення. Це не є самоціллю. Регулювання має бути адекватним і належним, аби забезпечити розподіл стимулів у конкурентній економіці таким чином, щоб децентралізована діяльність за умов конкуренції привела до результатів, корисних у суспільно-політичному плані.

2. Сфера власності та зайнятості

Ефективна та спрямована на сталий розвиток економіка має ґрунтуватися на системі приватної власності, що передає право володіння благами до рук приватних підприємців і господарств. Приватна власність створює вирішальний стимул для отримання доходу від роботи і є основою інноваційного підприємництва. Лише економічний лад, що ґрунтується на приватній власності, забезпечує сталу зайнятість. На цій основі може виникнути персональна відповідальність і власна ініціатива, без яких неможливо уявити ефективне використання власного потенціалу, освіти, інновацій, зростання та добробуту. Приватна власність визначає систему конкурентної боротьби, у якій велика кількість малих та середніх підприємців власним майном відповідає за свою діяльність. Власність передбачає соціальні зобов'язання. Користування нею має одночасно служити благу спільноти. Це забезпечує стриману сталу підприємницьку діяльність і вберігає від намагань отримати односторонні та швидкі прибутки.

3. Конкуренція як основа

Світова конкуренція на основі вільного ціноутворення оптимізує розподіл обмежених ресурсів. Життєздатна конкуренція є двигуном сталого господарювання. Вона сприяє ефективності та прогресу, посилює відповідальність під час діяльності та перешкоджає утворенню односторонньої ринкової сили. Конкуренція вимагає наявності відкритих ринків на національному та міжнародному рівнях, здійснення контролю за ринковою силою та концентрацією з боку держави та спільноти держав. У основі конкуренції лежать принцип орієнтації на результат та рівність шансів.

4. Застосування принципу відповідальності

Свобода конкуренції обумовлює застосування принципу відповідальності з метою прив'язки конкуренції за результат до відповідальності гравців. Перспектива отримання прибутку стимулює конкуренцію. Власна відповідальність за збитки одночасно обмежує безвідповідальну та занадто ризиковану діяльність.

5. Стабільність економічних рамок умов

Система ринкової економіки потребує сформульованої на тривалий період часу економічної політики та максимальної макроекономічної стабільності. Особливо це стосується національних та міжнародних фінансових ринків. Інвестиції та довгострокові споживацькі рішення є передбачають довіру до стабільного ринкового ладу. Сюди ж належить і відмова від протекціоністських заходів і грошової політики, спрямованої лише на короткострокові національні цілі в рамках національної економіки та зростання добробуту.

6. Надання державою публічних благ

У системі ринкової економіки держава має забезпечувати надання публічних благ, якщо ринок не надає ці блага або надає їх недостатньою мірою. Ефективна інфраструктура, рівні основні шанси на отримання освіти та доступ до комплексної системи охорони здоров'я є сферами, в забезпеченні яких мусить брати участь держава. У разі соціальної необхідності держава має опікуватися цими питаннями особливо серйозно. Втім, державне втручання має бути обмеженим.

7. Солідарність і соціальне забезпечення

Економічне зростання сприяє подоланню бідності. Ринкова економіка не може перешкодити виникненню різниці в рівні доходів і обділенню частин населення. Тому ринковій економіці необхідні широкомасштабні системи соціального забезпечення, що відповідають потребам ринку, механізми регіонального вирівнювання, а також орієнтована на результат податкова система. Тільки так можна забезпечити соціальну злагоду та адекватну участь широких верств населення в економічному та суспільному розвитку.

8. Адекватність стимулів

Для фінансування державних завдань у системі ринкової економіки необхідно налагодити систему відрахувань, спрямовану на стимули. Відрахування не можна здійснювати так, щоб вони зменшували стимули, спрямовані на досягнення результатів або призводили до викривлень у системі розподілу ресурсів.

9. Сталий розвиток

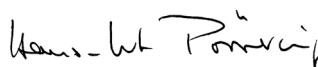
Кожний економічний лад має оцінюватися і по власних довгострокових результатах. Сталий розвиток є одним з найважливіших критеріїв успіху в екологічному, соціальному та фіскальному відношенні та виразом справедливості у взаємовідносинах між поколіннями. Правовий порядок, що ґрунтується на моральній і юридичній відповідальності, сприяє сталому розвитку. Проведення особливо активної політики з захисту клімату є економічним і моральним зобов'язанням для забезпечення природних основ життя майбутніх поколінь.

10. Політика відкритих ринків

Самостійна діяльність окремих держав не є панацеєю від кризи, навпаки – вона може посилити негативні наслідки кризи в усьому світі. Вирішальне значення тут мають скоординована політика відкритих ринків і чесне дотримання правил гри. У боротьбі з протекціонізмом і економічним націоналізмом має посилитися роль важливих міжнародних інституцій.

ФАКТОРИ УСПІХУ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЛАДУ, ОРІЄНТОВАНОГО НА СОЦІАЛЬНУ ТА РИНКОВУ ЕКОНОМІКУ

Відкрита та глобальна економіка потребує міжнародних рамок. Принципи та правила, що зарекомендували себе на національному та європейському рівнях економічної та ціннісної системи, орієнтованої на соціальну ринкову економіку, мають застосовуватися також і на міжнародному ринку. Ці принципи поєднують свободу та відповідальність на благо всіх. Особливо їх слід поліпшити в галузі фінансових ринків та посилити у світовій торгівлі. Необхідно розширювати легітимність, функціональність і поширювати співробітництво міжнародних інституцій, а також створювати інтегративні форуми. Основою цього є надійна правова система та орієнтований на субсидіарність демократичний лад. Політична конкуренція та політична участь у націях сприяють економічному розвитку та стабільності міжнародного суспільного й економічного ладу. Надання необхідної інформації незалежними мас-медіа та спілками може здійснюватися лише за такої системи. Консенсус і готовність політичних, економічних і суспільних діячів до гармонізації інтересів у національних та міжнародних рамках є передумовою досягнення «добробуту для всіх».

Проф. д-р Ганс-Герт Петтерінг
Президент Європейського парламенту

Проф. д-р Бернгард Фогель
Прем'єр-міністр у відставці
Голова Фонду Конрада Аденауера

Йозеф Дауль
Голова фракції ЄНП
у Європарламенті

Д-р Вільфрід Мартенс
Голова Європейської
народної Партії (ЄНП)
у Європарламенті

Проф. д-р Сіс П. Феерман
Голова наукового інституту
Християнсько-демократичного альянсу